

פסוק השבוע בא מפיו של פקיד אמי ריקאי בכיר, שהיה שותף למשאומתו עם יצחק שמיר, בעת ביקורו של ראש הממשלה בכירה האמריקאית (ראה מיסורח).

הפקיד אמר את הדברים לתומאס פרידמן, עיתונאי אמריקאי בכיר, שזכה בפרס פוליצר על סיקור הסיכסוך הישראלי-פלסטיני.

וכך אמר: "אתמול ביליתי שבוע ארוך בדיונים עם שמיר."

האינתיפאדה

החודש ה-17

הילדים נהרגים

וגם קשישים

עניינים שבשינרה

וההרג נמשך. החודש ה-17 של האינתיפאדה החל.

אתמול דאדו, בן 60, נהרג בתברון. לפי התיאור הרישמי, תקף את חיילי צה"ל בקילשון, נורה ומת בו במקום. ההודעה הרישמית לא אמרה מדוע נתקף אדם בן 60 לפתע כמתזעזעם ונתקף חיילים חמושים, כשהנשק הקטלני מוכן בידיהם.

על כך סיפרו התושבים. החיילים הכריחו נשים פלסטיניות לכסות בצבע סיסמות של האינתיפאדה על הקירות. קל לתאר איך "הכריחו" החיילים את הנשים. בשביל גבר פלסטיני, הפי גיעה באשתו היא החמורה שבעלבונות. עלבון די חמור, כדי להביא איש בן 60 להרים קילשון ולהסתער על צעיר חמוש.

נער בן 13, מחמוד נחנן, נורה למי וות, ויוסף אליחסי, בן 11, נפצע קשה בג'באליה. לפי גירסת צה"ל, אירעה התקרית כאשר צעירים ניסו לזרוק בקי בוקיטבערה לעבר החיילים. נער בן 10 נורה בגבו בתבואס, כאשר הסתער מפגינים על משרד המינהל האזרחי שנפתח במקום. דגלים ואבנים. גם התקרית בהר הבית לא הייתה ברורה. התיאורים הקיפידו שלא לספר ברצף הגיוני מה קרה אחרי מה.

וזהו מה שקרה:

17 אלפים התפללו במיסגד אל-אק צה, השלישי בקרושנו באיסלאם. כא שר התפרו בגמר התפילה, פתחו כמה מאות מהם בהפגנה שקטה במקום, הנרי פו דגלים לאומיים פלסטיניים וקרעו — לטענת המישטרה — דגל ישראל. העלבון הרגיו את השוטרים, משהו מהם ירה ברור, היתה התלקחות, המיש טרה ירתה גזא מרמיע, המפגינים יירו אבנים בבניין המישטרה, שם הצטופפו שוטרים, עיתונאים וצלמי מישטרה, ש התחוו כעיתונאים.

לאחר מכן נפלו אבנים ברחבת הכו תל. לא ברור אם היתה זאת זריקה מכ וונת, או תוצאה מיקרית של התקרית.

ערבי מלובלך. למחרת היום מי הר סגן המופתי לגנות את הפגיעה ב מפללים היהודיים (ראה הדון). ה מישטרה החליטה לסגור את הרחבה ה מקודשת לפני תושבי הגדה וצעירים חשורים.

עלה על כולם שרהקליטה, הרב יצ חק פרץ. בישיבת הממשלה אמר ש.לא כל ערבי מלובלך" יפריע ליהודים ל התפלל. אחריכך ביקש או לא ביקש לחזור בו מן הביטוי. קדשי האיסלאם. הוא דיבר על "מיסגד עומר" — דבר שאינו קיים. הבניין ה מייחוס בטעות לח'ליף עומר הוא כי פתיח, שאינו מיסגד, ואילו המיסגד גר שבו התפללו הוא מיסגד אל-אקצה (המוחזק" ממכה).

חלקים הישראלים כדעויותיהם, כמו שאומרת הבדיחה: לכל שני ישראלים יש שלוש ריעות.

מיפלטת העבודה היא שהטיפה כמי הלך מסע הבחירות האחרון לעריכת בחירות בשטחים הכבושים. במיפלטת זו נשמעו לא מעט ריעות המסתכמות ב" מישפט רביהמשמעויות: "שטחים תמו רת שלום". (איזה שטחים, כמה שטחים, איפה שטחים, שלום עם מי, וכו').

הליכוד המשיך לדבוק בעמדות ה לאויבים: לא למדינה פלסטינית, לא למ שא ומתן עם אש"ף, לא לנסיגה לגבו רות 1967.

הימין הקיצוני, מיעוט שולי, צעק וממשיך לצעוק בעד סיפוח על גוויני השונים: עם או בלי טרנספר. השמאל הקיצוני צעק וממשיך לצ עוק: כן למדינה פלסטינית, כן למשא ומתן עם אש"ף, כן נסיגה לגבולות 1967. בחודשים האחרונים הצטרפו גם המיפלטות והגופים המכונים "השמאל הציוני" לחלק מריעות אלה.

עד ה'9 בדצמבר 1987 דבק כל צד בעמדותיו, ושלוש על ישראל. פרוץ האינתיפאדה הכריח את כל המעורבים בדבר להקריש יותר ממחשבה שיטחית למציאת פיתרון ממישי מצב.

עד כה המתנו הכל לעריכת הבחי רות בישראל, לבחירת נשיא וממשלה חדשים בארצות-הברית. כל אלה עברו, ועכשיו הגיע רגע האמת.

האינתיפאדה, שהכל צפו את דעי כתה, נמשכת, גואה ותובעת קורבנות חרשים מדי יום.

צה"ל, מצידו, ממשיך לשלם מחיר יקר, הן בשעות אימונים, הן במוסר החיילים, והן בכסף ובמשאבים.

שימעון פרס אמר השבוע דבר

שמיר: עוד ניצחון שכזה...

שיוכלו לעמוד לבחירה — תושבי הש"טחים הכבושים בלבד, או גם פלסטינים מהפזורה: מי יוכלו לבחור — תושבי השטחים, עם או בלי ירושלים, או הגולים בחוץ; האם יהיה פיקוח על הבחירות, מי יפקח על הבחירות, מתי ייערכו הבחירות, האם יהיו אלה בחירות מוניציפאליות, כפי שהציע שמיר, או בחירת הנציגות הפלסטינית למשא ומתן, כפי שהציע רבין, וכפי שנאמר בהסכמי קמפ-דייוויד? האם הסובייטים יקחו חלק בפיקוח על הבחירות ובמשא ומתן בכלל? מה יקרה לאינתיפאדה בבחירות? וכו', וכו', וכו'.

כך יוכלו הצדדים ליצור אשליה שיש "התליך מדיני", אבל בעצם לא יקרה שום דבר מעשי.

אבל יתכן שכוונותיו של בוש כנות, ושהוא מתכוון ברצינות להכניס את הצדדים למשאומתן מעשי. יתכן ש הוא מעוניין להשיג הישג מדיני מש מעותי ובעל-חשיבות כבר בתחילת כהונתו כנשיא ארצות-הברית.

יתכן שהוא מבין שאם לא ישלם איי זשהו תשלום מעשי לאש"ף, ירחק את הפלסטינים לחיבוקיהרוב של סוריה וברית-המועצות, שממנו קשה יהיה ב" שלב מאוחר יותר לשחררם.

ממשלה, בעוד פחות מארבע שנים, ואז "אחרי המבול?" או שהתוכנית היא מעשית ונועדה להתחיל בתהליך מדיני אמיתי? מי מכל הצדדים המעורבים יהיה מוכן להיכנס לשלב מעשי של התוכנית, ובאלו תנאים? מה עלול כל אחד מהצדדים להפסיד? מה עשוי כל אחד מהצדדים להרוויח? מי ינצח, בטר פו של דבר, במאבקיהכו הבינלאומי הזה שמרכוז כאן?

האמריקאים

כ רגע נהנית הממשלה האמרי קאית החדשה מפופולריות כפר ייה, שלא זכתה בה בעבר בעוצמה כה גדולה, אולי מאז ימיהוורה של קמפ-דייוויד והמשאומתן בין ישראל למצ ריים. וושינגטון מהווה מוקד לעלייה לרגל של מנהיגי המרחב. עוד זה ממ ריא וזה נוחת. חוסני מובארק, יצחק שמיר, חוסיין מלך ירדן, הפלסטינים ועוד.

המירון הזה למיסרונות הבית-ל נותן לג'ורג' בוש ולממשלתו את ההרגשה שהם השליטים במצב, ומני עים את גלגלי "התהליך המדיני", ולא

ש מיר יצא מנצח. הבעות-הראגה וכיווציהגבות, שהרביקו לו עי תונאי ישראל, נעלמו במהירות עם תחילת פגישותיו הרישמיות בוויש נגטון. האמריקאים, לפי הדיווחים, היו מעורדים, מסכימים, תומכים ומרוצים מתוכניתו.

טרם צאתו של שמיר לארצות-הברית, חגגו עיתונאי-ישראל בנבואות

מאת

ענת סרגוסטי

שחורות ומאיימות. אמרו שהאמריקאים יעמידו אותו במקומו, אמרו שהאמרי קאים יכפו עליו להיכנס לתוך תהליך מדיני שייקבע עלידם, אמרו שמחכה לו מסע קשה ופגישות חמורות. אמרו ואמרו ואמרו. אבל אף אחת מכל הנבואות האלה לא התקיימה.

שמיר, בהחלטיות המאפיינת אותו, בנחישותו, בסגירותו ובכוחו הרב, הי שיר אל בכירי הממשלה האמריקאית מבט, פרש לפניהם את תוכניתו, ויצא משם כמנצח, כולו חיוכים ולחיצות ידיים.

מתיישרים!

שמיר, הליכוד והימין יודעים אותו, כמו שידוע גם השמאל: ישראל מנהלת, בעצם, משאומתן עם אש"ף. ואין זה משנה אם משאומתן זה מתנהל באמי צעות פייצל אל-חוסייני, ששוחרר ממ עצר מינהלי, באמצעות חנא סיורה, פורק אל-פנז, או באמצעות השגריר האמריקאי בתוניס.

ואין זו הפעם הראשונה שישראל מנהלת משאומתן עם אש"ף. קדם לו משאומתן בשנה שלפני פרוץ מילח מת-הלבנון, קדם לו משאומתן להפסי קתיאש בזמן מילחמת-הלבנון, וקדמו לו המגעים בענייני עסקות-השבויים השונות.

לכל הצדדים בארץ ברור שמשא ומתן זה יוביל בסופו של דבר רק לפי (המשך בעמוד 42)

יתכן ובוש ואנשיו מבינים שאם התהליך המדיני לא יקבל תוכן מעשי של משאומתן והתקרמות, יקרה הכל-תינמנע: התפוצצות האינתיפאדה. ואי אש כבר לא יוכל לשלוט במה שקורה, המילחמה תהיה בלתי-נמנעת ותכתוב את הדברים מעצמה.

יתכן שהאמריקאים בתוניס. לבחירת-המועצות בפרט, ולעולם כולו ככלל, שהם מסוגלים להביא את הצד דים להידברות ולהסדר, ללא שותפותן של ארצות הגושה-המזרח.

הישראלים

כ מו בכל עניין פועי-ערך, גם בעניין בעל-חשיבות ומשמעות זה

מיכאל גורבאצ'וב, נשיא הפרסטרויקה והגלנסוסט.

לכן יכול להיות שהאמריקאים ייהנו כליכך ממצבם זה, שינסו למשוך אותו כל עוד יוכלו. יתכן שכל העניין אינו אלא תרגיל למשיכת-זמן. אפשר וושי נגטון תמשיך להציג מצג של המדינה המושכת בחוטים, אך למעשה שום דבר מעשי לא יתרחש.

באופן תיאורטי, וגם מעשי, אחרי שיוסכם בין הצדדים על עריכת בחי רות, אפשר למשוך את המשאומתן לאורך שנים, עד שימוג מעצמו בער-פילי הדיבורים, השיחות, הפגישות וחילוקי-הדעות.

אפשר להמציא מחלוקות שונות ומשונות, שעליהן יתווכחו הצדדים: אופן ניהול הבחירות, מי המועמדים

הדיווחים שהגיעו מושינגטון הירכו להל את מיצעד החשובים שבאו לקב-לות-הפנים וערכו בכירה האמריק אית לכבוד ראשי-ממשלת ישראל.

ועכשיו, עם שובו לישראל, יוכלו הוא וכל העם היושב בציון להמשיך לישון שקט בלילות. תוכנית יש, אי נתיפאדה יש, שטחים יש, ועולם כמי נהגו נוהג. האמנם?

כרגע נשאר כמה שאלות פתוחות, המתמקדות בתהיה "ומה הלאה?" האם נועדו תוכניתו של שמיר וכל המהלך הזה כדי למזמז את הזמן היקר, למשוך אותו עד שהתהליך והתוכנית יתמוססו מבין האצבעות? האם מתכוון שמיר לכך ששום דבר לא יקרה עד שייסיים את הקרנציה הנוכחית שלו כראש-